

שואם בא להתוך חותך. תימה לרשב"א הא אמר לעיל בשתי כריכות חולקין ופרש הקונטרס כגון תורה בכרך אחד ונביאים בכרך א' משמע אבל תורה ונביאים בכרך א' אין חולקין אפילו שניהן רוצים ואם כן היכי אמר הכא דחותך

Et s'il en vient à couper il le peut.

Question:

Ceci semble étonnant à Rabeïnou Chimchone fils de Avraham :
voici qu'il est dit plus haut que lorsqu'il y a deux rouleaux ils (*les héritiers*) peuvent partager, et Rachi a expliqué que cela signifie que par exemple la Torah (*est transcrite*) sur un rouleau et les prophètes sur l'autre (*là ils peuvent partager*), mais si la Torah et les prophètes sont transcrites sur un seul rouleau, il ne peuvent pas partager même s'ils le veulent, si c'est ainsi comment peut-on dire ici que s'il veut couper il le peut?

Réponse :

ויש לומר דלא הוי בזיון הספר אלא כשחותך מחמת חלוקה:

Et l'on peut dire que cela n'est dégradant vis à vis du manuscrit que lorsque ce dernier est scindé lors d'un partage de biens (*pas s'il appartient à une seule personne*).

בגויל ששה טפחים בקלף בכמה.

Pour le Guevil 6 paumes, combien pour le Klaf?

גויל הוא עור שלא ניתקן כלל אלא שהשירו את השער וכותבין בו במקום שער ולהכי קרי ליה גויל שאינו מתוקן כדאמר לעיל (דף ג.). גויל אבני דלא משפיין

Le Guevil est une peau qui n'a pas du tout été traitée (*au niveau de l'épaisseur*) si ce n'est que l'on en a retiré les poils, et l'on écrit sur la face externe (*c'est-à-dire celle de laquelle sortaient les poils*), c'est pour cela qu'elle est dénommée Guevil, ce qui signifie non traité comme on le dit plus haut (p.3b): "Guevil sont des pierres qui ne sont pas taillées"

ופעמים חותכין אותו לשנים דרך עוביו ואותו שכלפי שער קרוי קלף ואותו שלצד בשר קרוי דוכסוסטוס
Il arrive parfois qu'elle soit scindée en deux dans le sens de l'épaisseur, la partie externe (*du côté d'où sortaient les poils*) est dénommé "Klaf" et la partie interne (*du côté de la chair*) est dénommé "Doukhsoustous"

ולשון דוכסוסטוס הוי פירושו מקום בשר דבלשון מדי קורין לבשר סוסטוס ודוך היינו מקום כמו דוך פלוני
Et l'expression "Doukhsoustous" signifie (littéralement) "endroit de la chair" car dans la langue Mède la viande est dénommée "soustous" et "doukh" signifie "endroit" comme "doukh floni" (*qui signifie:*) "tel endroit"

וכותבין על הקלף לצד בשר כדאמר בפ' המוציא (שבת דף עט:); ועל דוכסוסטוס לצד שער ובשניהם במקום חתך דשם הוא טוב לכתוב

ושלנו דין קלף יש להם ולא דין דוכסוסטוס ולכך כותבין עליהם תפילין שאין כשרים על דוכסוסטוס אלא על הקלף כדאמר בהמוציא יין (שם):

et l'on écrit (*les manuscrits Saints*) sur le "Klaf" du côté de la chair (*face interne*) comme il est dit dans le chapitre "Hamotzi Yayine" (traité Chabbat p.79b) et sur le "Doukhsoustous" du côté des poils, soit là où la peau a été scindée, car il est plus aisé d'y écrire;

Et les nôtres (*les parchemins qui se trouvent dans nos contrées, soit la France ou l'Allemagne, à l'époque le l'école des Tosfot*) ont le statut de "Klaf" et c'est pour cette raison que l'on peut y écrire les (*parchemins des*) Tefilline pour lesquels le Doukhsoustous n'est pas valable, mais seulement le Klaf comme il est rapporté dans le chapitre "Hamotzi" (là-bas):

דילמא תורה צוה. ואומר ר"ת דאותו פסוק קרוי תורה כדאמר בפ' ג' דסוכה (דף מב.) קטן היודע לדבר אביו מלמדו תורה מאי תורה תורה צוה לנו משה:

Peut-être était-ce "Torah tsiva lanou".

Et Rabeinou Tam dit que ce verset est dénommé "Torah" comme il est dit dans le 3em chapitre du traité Soukah (p.42a) dès qu'un enfant peut parler, son père lui enseigne la Torah, qu'est-ce que la Torah? (*de quelle partie s'agit-il ?*) "Torah tsiva lanou Moché":

שלא יהא ספר תורה יוצא ונכנס כשהוא דחוק.

Pour ne pas que le Sefer Torah soit rentré ou sorti avec difficulté.

Question :

וא"ת והלא לא היו מוציאין אותו מן הארון דהא אסור ליכנס בבית קדש הקדשים וביום הכפורים לא אשכחן בסדר יומא שהיה מוציא

Et si tu dis: mais ils ne le sortaient jamais de l'arche, car il était interdit de pénétrer dans le Saint des Saints, et concernant le jour de Kippour, on ne retrouve pas dans l'ordre du jour qu'il le faisait sortir

Réponse :

וי"ל דלצורך כדי לתקן שרי ליכנס בבית קדש הקדשים

Et l'on peut dire que pas nécessité, (*par exemple*) pour effectuer des réparations il est permis de pénétrer dans le Saint des Saints

כדאמרינן בעירובין (דף קה.) וה"נ יכולין ליכנס שם כדי לתקן ספר תורה כדי שלא יתעפש ויתקלקל comme on le dit dans (*le traité*) Irouvine (p.105a) et l'on pouvait aussi y pénétrer pour l'entretien du Sefer Torah, afin qu'il ne moisisse pas et ne détériore

וגם משחרב משכן שילה עד שבנה שלמה בית המקדש היו יכולין להוציאו מן הארון ולעיין בו: et aussi, depuis le moment où le Sanctuaire de Chiloh tomba en ruine, jusqu'au moment où Chlomoh construisit le Temple, ils avaient la possibilité de la faire sortir de l'Arche pour l'examiner:

אצבע ומחצה לכותל זה.

Un doigts et demi pour cette paroi.

נראה לר"ת דלא גרס ומחצה אלא אצבע לכותל זה דאי גרס ומחצה תיקשי שנים עשר היכי יתבי כדפריך לקמן אלא אצבע גרס וזוטרתי דהויין ששה בטפח:

Pour Rabeinou Tam il semble qu'il ne faille pas dire "et demi", mais : "un doigts pour cette paroi", car si l'on dit "et demi" (*il n'y aurait pas de place pour les tables de la loi qui mesurent en tout 12 paumes de long*) il y aurait un problème concernant les 12 (*paumes*): comment pourraient-elles entrer, comme (*la Guemara*) objecte plus loin; mais il faut dire "un doigts", et (*ces doigts étaient*) de petite taille, avec 6 doigts pour une paume:

שבהן עמודים עומדין.

Dans lequel se tenaient des colonnes.

נראה לר"ת דסימן להעמדת ישראל היה

Pour Rabeinou Tam il semble (*que ces colonnes*) symbolisaient (*le fait*) d'ériger (*le peuple d'*) Israel ולא עשאום של זהב שלא להזכיר מעשה העגל דאין קטיגור נעשה סניגור et ils ne les firent pas en or, pour ne pas rappeler l'épisode du veau (*d'or*), car un accusateur ne peut devenir un défenseur

(*l'or accuse les enfants d'Israel, et ne peut les défendre*)

וכן אמרינן [בראש השנה] (דף כו.) דמשום הכי לא היה כהן משמש לפני ולפנים ביום הכפורים בבגדי זהב משום דאין קטיגור נעשה סניגור

C'est ainsi que l'on dit [dans le traité Roch Hachana] (p.26a): que c'était la raison pour laquelle le Cohen Gadol, ne se parait pas des vêtements en or, lors du service dans le Saint des Saints le jour de Kippour, car un accusateur (*l'or*) ne peu devenir un défenseur

והתם פריך והא הוה ארון שהיה של זהב והיה לפניו ומשני מכפר קאמרינן
et là-bas on objecte : "mais voilà que l'Arche était en or et se trouvait à l'intérieur ?!" Et l'on
répond: (*l'or ne peut être utilisé*) faire pardonner, disons-nous!

והני עמודים נמי היו כמו מכפר שהם עשויים סימן להעמדת ישראל
Et ces colonnes avaient aussi un rôle expiatoire, puisqu'ils symbolisaient le fait d'ériger (*le
peuple d'*) Israel (*le relever de ses fautes*)

והוא שיסר הפייט תבנית אות יוסף עמודיו עשה כסף

et c'est ce qu'à composé le poète :

L'image du symbole de Yossef, ses colonnes, il a fait en argent

ce qui signifie

בשביל תבנית אות יוסף סימן של יוסף דהיינו עגל דיוסף נקרא שור שנאמר (דברים לג) בכור שורו הדר לו לכך
pour l'image du signe de Yossef, c'est-à-dire son symbole qui est le veau, car Yossef est
appelé "taureau" comme il est dit (Devarim 33): "l'aîné de son taureau est plein de splendeur"
puis le Poète poursuit :

עמודיו עשה כסף ולא זהב שלא להזכיר במעשה העגל:

Il a fait ses colonnes en argent, mais pas en or, pour ne pas rappeler, l'événement du veau d'or: